

Estudi d'impacte i integració
paisatgística per la
construcció d'un cobert
agrícola situat al Pla d'Ordina
del municipi de Ripoll

Titular:

JOSEP PARAREDA CODINA

Emplaçament:

Polígon 1 / Parcel·la 98

17500 Ripoll

Juliol 2023

ÍNDEX

1.	DADES BÀSIQUES.....	2
1.1.	OBJECTE DEL PROJECTE.....	2
1.2.	PROMOTOR	2
1.3.	FACULTATIU.....	2
1.4.	BASES LEGALS	2
1.5.	SITUACIÓ I EMPLAÇAMENT	3
1.6.	SUPERFÍCIE TRANSFORMADA.....	3
2.	PLANEJAMENT VIGENT I INSTRUMENTS DEL PAISATGE.....	4
2.1.	PLANEJAMENT URBANÍSTIC.....	4
2.2.	PLANEJAMENT MUNICIPAL.....	5
2.3.	PLANEJAMENT TERRITORIAL.....	5
2.4.	PLANEJAMENT AMBIENTAL	7
2.4.1.	MEDI NATURAL.....	7
2.4.2.	CONDICIONANTS TERRITORIALS.....	11
2.5.	PLANEJAMENT PAISATGÍSTIC I INSTRUMENTS PAISATGÍSTICS.....	12
2.5.1.	CATÀLEGS DEL PAISATGE.....	12
2.5.2.	DIRECTRIUS DEL PAISATGE	14
2.5.3.	CARTES DEL PAISATGE.....	14
2.5.4.	PLANS DEL PAISATGE	15
3.	PAISATGE A ESCALA TERRITORIAL.....	15
3.1.	DESCRIPCIÓ	15
3.2.	COMPONENTS	16
3.3.	VALORS	22
3.4.	DINÀMIQUES	23
3.5.	ANÀLISI PAISATGÍSTIC	24
4.	PAISATGE DEL LLOC I PROJECTE	26
4.1.	DESCRIPCIÓ DE L'EMPLAÇAMENT I VISIBILITAT.....	26
4.2.	ANÀLISI DE LA VISIBILITAT DE L'EMPLAÇAMENT	28
4.3.	REQUISITS TÈCNICS I FUNCIONALS DEL PROJECTE	29
4.4.	VISIÓ INTEGRAL DEL PROJECTE.....	29
4.4.1.	ENCAIX DEL PROJECTE EN EL LLOC I VISIÓ GLOBAL DE L'ORDENACIÓ	29
4.4.2.	ALTERNATIVES D'INTEGRACIÓ.....	30
4.4.3.	VALORACIÓ GLOBAL DELS CANVIS INDUÏTS DEL PROJECTE	30
5.	ESTRATÈGIES, CRITERIS I MESURES D'INTEGRACIÓ.....	30
5.1.	DESCRIPCIÓ DE L'ESTRATÈGIA ADOPTADA	30
5.2.	CRITERIS I MESURES	31
6.	SÍNTESI I CONCLUSIONS.....	31

1. DADES BÀSIQUES

1.1. OBJECTE DEL PROJECTE

L'objecte del present document d'Estudi d'Impacte i Integració Paisatgística (EIIP) és avaluar i considerar les conseqüències que té sobre el medi ambient i sobre el paisatge el desenvolupament de la construcció d'una cobert agrícola situat al Pla d'Ordina del municipi de Ripoll.

El projecte consistirà en la construcció d'una cobert agrícola amb un magatzem i de l'habilitació d'un vial d'accés, sense més alteracions a la finca que puguin afectar o alterar al paisatge i a l'entorn.

1.2. PROMOTOR

Titular	Sr. Josep Parareda Codina
DNI	77080391P
Domicili social	Ctra. d'Olot 19 - Ripoll 17500
Telèfon	617758616

1.3. FACULTATIU

Per la redacció d'aquest estudi d'impacte i d'integració paisatgística ha estat requerida l'empresa Nexes Eix Ambiental, SL amb NIF B67908111, i adreça al C/ Rocaprevera, 44, bis, del municipi de Torelló (08570), la qual ha designat a l'Enginyer Tècnic Agrícola Joan Coromina Casas, de l'Il·lustre Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles de Catalunya, col·legiat núm. 2.342, amb DNI 90001714T.

1.4. BASES LEGALS

El Decret 343/2006, de 19 de setembre, que desenvolupa la Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge de Catalunya, regula el contingut dels estudis d'impacte i d'integració paisatgística. Estableix que aquests documents són l'instrument que ha de garantir la consideració dels impactes en el paisatge de certes actuacions, projectes d'obres o activitats.

El Decret 1/2010, del 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme, i les normatives dels Plans Directors Urbanístics i dels Plans Territorials Parcial, estableixen el seguit de supòsits en que determinades actuacions d'interès públic i d'iniciativa privada -que previsiblement poden comportar canvis en el paisatge- incorporin en el seu procés de tramitació un Estudi d'Impacte i Integració Paisatgística.

1.5. SITUACIÓ I EMPLAÇAMENT

L'emplaçament del projecte coincideix amb la finca rústica localitzada a la parcel·la 98 del polígon 1 del municipi de Ripoll (17500), que confronta amb el carrer Pla d'Ordina. La referència cadastral d'aquesta és 17156A001000980000SP, la qual no disposa d'edificacions existents. La finca es situa al nord-oest de Ripoll, a la comarca del Ripollès, concretament a la perifèria urbana del municipi, on el riu delimita el Sòl No Urbanitzable amb el Sòl Urbanitzable.

Font: Visor del Cadastre

El perímetre blau és coincident amb el perímetre de la finca.

1.6. SUPERFÍCIE TRANSFORMADA

Es projecta la construcció d'un cobert agrícola consistent en una llosa de formigó amb estructura metàl·lica de dimensions 25 m x 10 m x 5,93 m. Aquest estarà format per una zona sense paraments verticals, és a dir, oberta a l'exterior i només cobert, i d'una zona tancada que s'utilitzarà com a magatzem per a maquinària de més valor, tanmateix, dins del magatzem es disposarà d'un bany per a us higiènic personal. També es preveu l'habilitació d'un vial d'accés per l'entrada de la maquinària que es guardarà dins el cobert. L'actuació ha estat dissenyada buscant una mínima incidència visual en l'entorn i utilitzant en tots els casos materials i formes tradicionalment utilitzades en aquest medi.

Actualment, la finca manté un caràcter agrícola i fins avui dia s'ha estat utilitzant com a zona de sembra, on hi podem trobar espècies autòctones de la zona. La finca no conté cap tipus d'edificació i es troba totalment integrada amb l'entorn i el paisatge. A continuació es mostra la situació de l'actuació projectada.

2. PLANEJAMENT VIGENT I INSTRUMENTS DEL PAISATGE

2.1. PLANEJAMENT URBANÍSTIC

L'actuació projectada tindrà lloc en sòl no urbanitzable, que segons el Planejament urbanístic municipal, es classifica com a **Espai de Conreu i Pastura**.

La parcel·la 98 del polígon 1 del municipi de Ripoll té una superfície de 5.927 m². La classificació cadastral de l'immoble és de classe rústica i el seu ús principal és l'agrari. La referència cadastral de la parcel·la és 17156A001000980000SP.

DATOS DESCRIPTIVOS DEL INMUEBLE	
Referencia catastral	17156A001000980000SP
Localización	Polígono 1 Parcela 98 OBAGUES DE PUIGBO. RIPOLL (GIRONA)
Clase	Rústico
Uso principal	Agrario

COORDINACIÓN GRÁFICA CON EL REGISTRO DE LA PROPIEDAD	
Registro:	RIPOLL
Código registral único:	17022000493095 Ver en GeoPortal de Registradores
Fecha coordinacion:	30/09/2021

PARCELA CATASTRAL		
	Localización	Polígono 1 Parcela 98 OBAGUES DE PUIGBO. RIPOLL (GIRONA)
	Superficie gráfica	5.927 m ²

2.2. PLANEJAMENT MUNICIPAL

Segons Pla d'ordenació urbanística municipal de Ripoll, l'actuació que es projecta està classificada en la categoria de **Sòl No Urbanitzable - Espai de conreu i pastura**, i s'ajustarà en tot moment a les distàncies i paràmetres constructius establerts per aquest document.

PLANEJAMENT	DOCUMENT	CATEGORIA DE SÒL
Planejament municipal	Pla d'ordenació urbanística municipal de Ripoll	Sòl No Urbanitzable - Espai de conreu i pastura

2.3. PLANEJAMENT TERRITORIAL

L'actuació projectada està inclosa en el Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines, aprovat definitivament el setembre de 2014. Segons aquest pla, la zona on es localitza l'actuació es troba en la categoria d'espais oberts dins la tipologia de **sòl de protecció preventiva**. Es considera que s'ha de protegir preventivament aquest sòl, sense perjudici que es puguin delimitar àrees per a ésser urbanitzades i edificades, si s'escau.

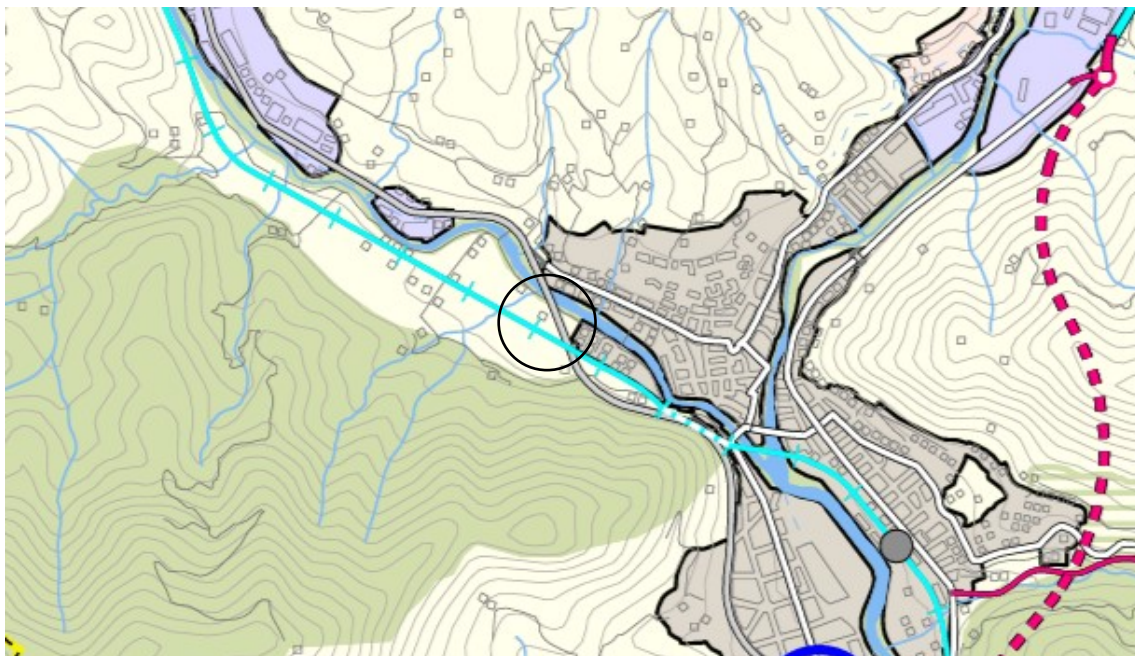

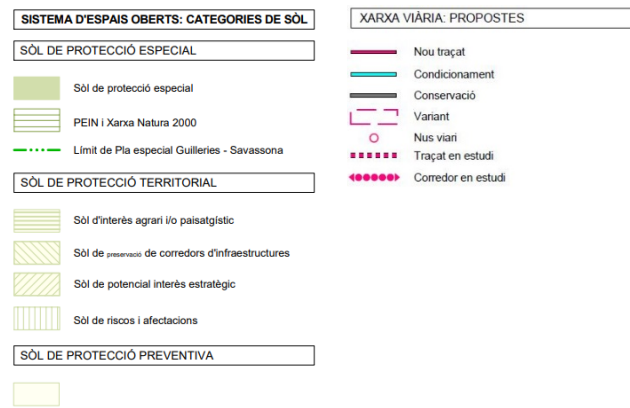
PLANEJAMENT	DOCUMENT	CATEGORIA DE SÒL
Planejament territorial	Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines	Categoria d'espais oberts - Sòl de protecció preventiva

Articulat

El Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines estableix que el sòl de protecció preventiva està subjecte a les limitacions que la legislació urbanística estableix per al règim de sòl no urbanitzable i que s'assenyalen bàsicament a l'article 47 del Text refós de la Llei d'urbanisme (Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost) i considerant també la Llei 3/2012, del 22 de febrer, de modificació del text refós de la Llei d'Urbanisme, aprovat pel Decret Legislatiu 1/2010, del 3 d'agost.

D'acord amb el punt 6.a de l'Article 47, en sòl no urbanitzable només es poden admetre com a noves construccions, respectant sempre les incompatibilitats i les determinacions de la normativa urbanística i sectorial aplicable, les Construccions i les dependències pròpies d'una activitat agrícola, ramadera, d'explotació de recursos naturals o, en general, rústica. Tanmateix, el punt 7 del mateix article, condiona l'autorització d'obres i usos del sòl no urbanitzable al fet de garantir en tots els casos la preservació d'aquest sòl respecte el procés de desenvolupament urbà i la màxima integració ambiental de les construccions i les activitats autoritzades.

Font: Plànol d'ordenació del Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines

2.4. PLANEJAMENT AMBIENTAL

Dins d'aquest apartat s'engloben les normatives i instruments destinats a la planificació ambiental que, d'una banda, inclou la gestió de l'ambient biofísic i per altra la gestió territorial ambiental. L'objectiu d'aquests és garantir la integració dels valors i els criteris ambientals en les activitats que tenen efectes directes amb el medi ambient. És per això que s'ha considerat convenient subdividir aquest apartat en dos: Medi natural i condicionants territorials.

2.4.1. MEDI NATURAL

Aquest subapartat, dins del planejament ambiental, inclou les següents figures de planejament i gestió mediambiental del territori en qüestió:

- Hàbitats d'interès comunitari
- Espais naturals protegits
- Arbres monumentals

2.4.1.1. HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

El concepte d'Hàbitat d'Interès Comunitari (HIC) ve definit per la Unió Europea com un hàbitat que destaca per la seva singularitat, raresa o per estar amenaçats, i que requereix una figura de protecció especial per tal de preservar-lo. Actualment hi ha al voltant de 200 Hàbitats d'Interès Comunitari a la Unió Europea, d'entre els quals n'hi ha de prioritaris i de no prioritaris. A Catalunya s'han identificat 94 Hàbitats d'Interès Comunitari dels quals 22 són prioritaris, és a dir, que necessiten una atenció particular per a la seva conservació i protecció.

Els Hàbitats d'Interès Comunitari s'inclouen dins la "Directiva Hàbitats" relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la flora i la fauna silvestres. Aquesta es correspon a la Directiva 92/43/CEE. La directiva ordena crear dues xarxes de protecció i conservació per

compondre la Xarxa Natura 2000:

- Les zones especials de conservació (ZEC)
- Les zones d'especial protecció per a les aus (ZEPA)

Tot i que a la parcel·la s'hi troben conreus herbacis extensius de secà, dins la zona d'actuació de la parcel·la no hi ha cap Hàbitat d'Interès Comunitari tal i com es mostra a la imatge següent:

Font: Hipermapa

2.4.1.2. ESPAIS NATURALS PROTEGITS

L'activitat es troba fora de qualsevol tipologia d'espai natural protegit. Els espais natural protegits més pròxims són les Riberes de l'Alt Ter i la Serra Cavallera, ambdós són Zones d'Espacial Conservació (ZEC).

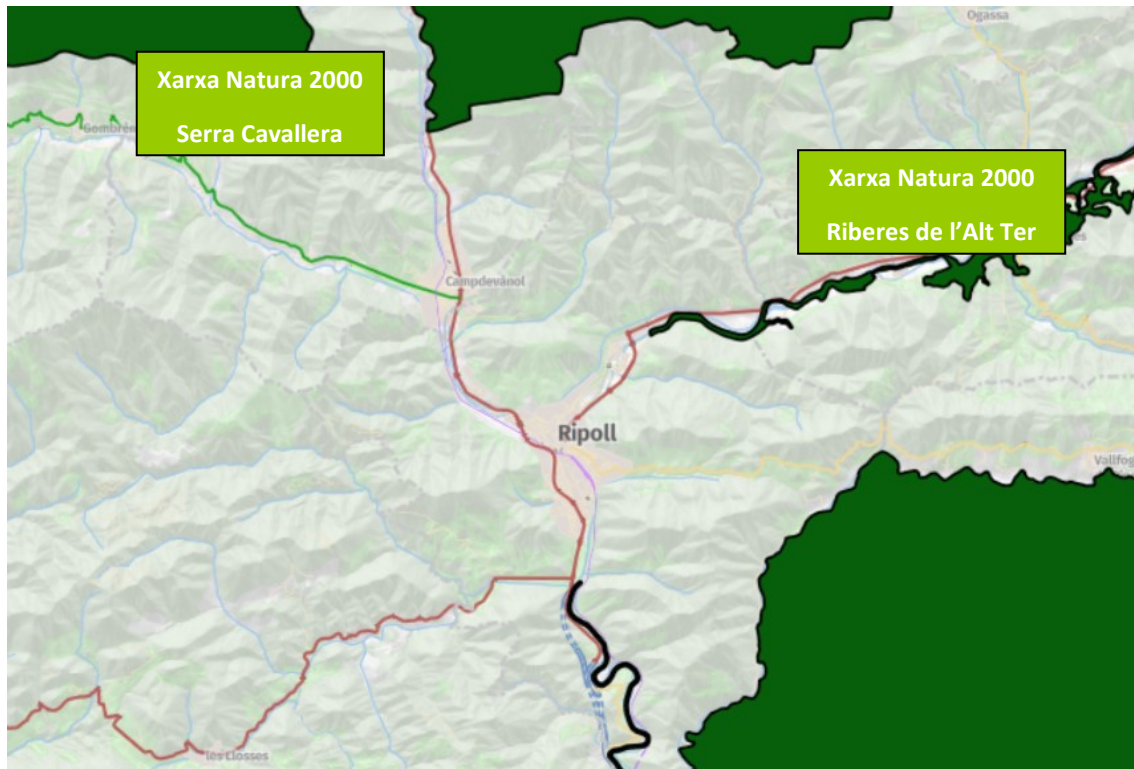
Le Riberes de l'Alt Ter es troba al Pirineu oriental, entre Camprodon i Ripoll, el riu Ter flueix tranquil entre prats boscosos de ribera, formant una vall ampla de pendent moderat en què una variada coberta vegetal dona refugi a una rica diversitat d'ecosistemes. Aquest espai natural protegit engloba les ribes superiors del riu Ter, un tram del riu Ritort i algunes planes i zones boscoses properes. D'aquesta manera es protegeixen diversos hàbitats d'interès comunitari, com ara les vernedes, rouredes de roure pèrol, les fagedes acidòfiles, els prats de dall i els rius i torrents amb sargars. Es tracta d'un espai fluvial d'aigües permanents, amb un pendent moderat i una vall àmplia en què es formen boscos de ribera que donen refugi a un ric ecosistema de mamífers, rèptils, amfibis i aus. Pel que fa a la flora, es les Riberes de l'Alt Ter estan formades per boscos de ribera, rouredes, fagedes acidòfile, prats de dall i rius i

torrents amb sargars i també s'hi poden trobar espècies difícils d'observar a altres llocs, com el lliri de neu o el roure pènol. Faunísticament s'hi poden trobar senglars, guineus, cabirols, llúdrigues, teixons, ratolins de bosc, conills, berrat pescaires, etc.

La Serra Cavallera situada al cor del Ripollès realitza un important paper de connector entre els diferents espais naturals de la comarca. El seu relleu suau i arrodonit és coronat pel seu cim més alt, el Taga, de 2.032 metres. La Serra Cavallera conforma un massís que s'aixeca entre les valls del Ter i del Freser, al Pirineu oriental a la província de Girona. Aquestes valls en el seu conjunt destaquen pel valors estètic del seu paisatge d'alta i mitja muntanya. La Serra Cavallera es caracteritza per la riquesa i la diversitat de boscos caducifolis centreeuropeus, excepcionals fagedes i rouredes d'algunes obagues, pinedes de pi roig, ambients subalpins amb prats i matolls propis d'aquest ambient, i ambients humits a fons de vall amb flora molt adaptada, com les orquídiades. Faunísticament, l'espai és un bon observatori de l'àguila daurada i altres aus rapinyaires i constitueix un nucli d'expansió de la marmota.

Ambdós espais naturals formen part de la Xarxa Natura 2000, i es tracta d'un espai natural declarat com a Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA). Aquest espai està constituït per diverses unitats fisiogràfiques: Les Serres de Milany, Santa Magdalena, Puigsacalm i Bellmunt, Collsacabra. Les Serres de Milany, Santa Magdalena, Puigsacalm i Bellmunt, són un espai que comprèn petites elevacions que limiten pel sector oriental la Plana de Vic. El paisatge vegetal predominant és la roureda de *Quercus pubescens* amb boix, fagedes als sectors més humits i un bon nombre de comunitats vegetals autòctones d'alzines.

Font: Hipermapa

L'activitat també es troba fora de qualsevol Espai Natural de Protecció Especial (ENPE). Els Espais Naturals de Protecció Especial (ENPE) són una tipologia especial d'espais naturals protegits, designats específicament pel seu interès científic, ecològic, cultural, educatiu, paisatgístic i recreatiu, amb l'objectiu de dotar-los d'uns règims de protecció i de gestió adequats a aquestes característiques. Aquests espais tenen una protecció superior que la resta dels espais naturals protegits del territori català i estan dotats d'una regulació jurídica pròpia i una gestió individualitzada i especialment acurada. La norma que els designa i n'estableix les categories és la Llei 12/1985, d'espais naturals, que determina les diferents tipologies de figures que componen els Espais Naturals de Protecció Especial de Catalunya. Aquestes són les figures i el nombre present en territori català:

- Parc nacional (1)
- Parc natural (14)
- Reserves naturals (64)
- Paratge natural d'interès nacional (7)

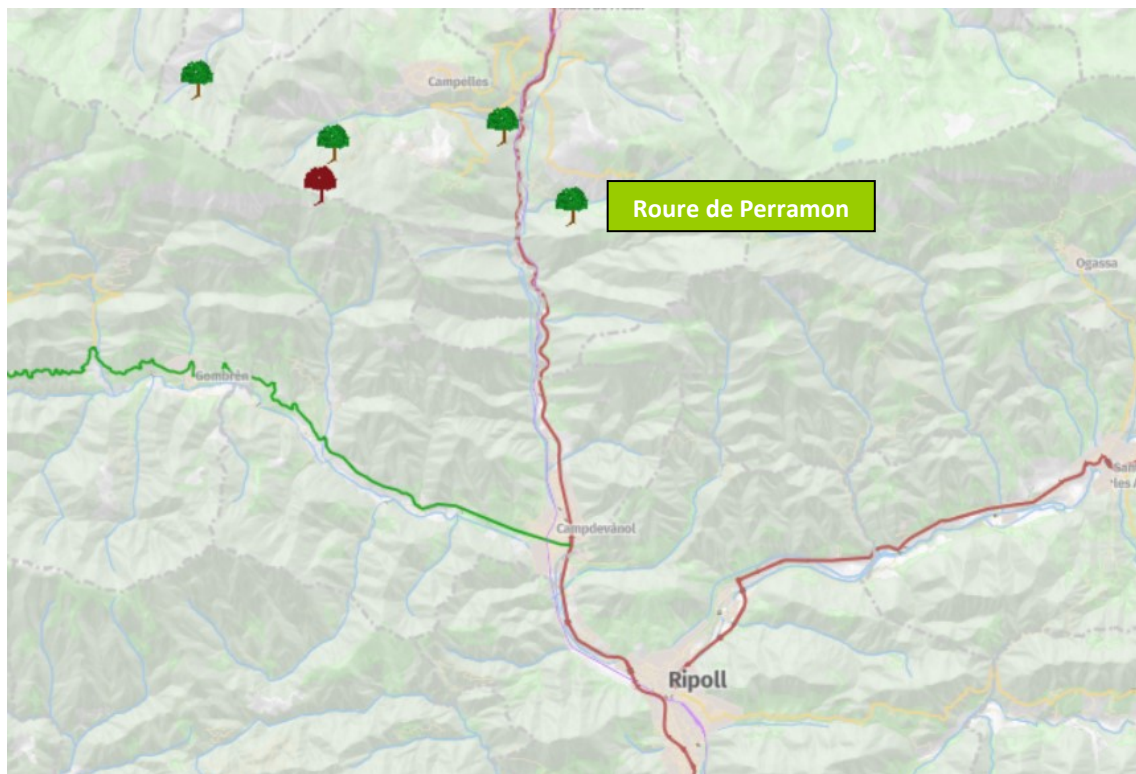
Els Espais Naturals de Protecció Especial, juntament amb els espais que formen part de la Xarxa Natura 2000 (ZEC, ZEPA) i del Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) configuren tot el sistema d'espais naturals protegits de Catalunya.

2.4.1.3. ARBRES MONUMENTALS

Els arbres monumentals són un inventari d'arbres i arbredes d'interès local de Catalunya. Els exemplars que formen part d'aquest inventari estan catalogats com a arbres monumentals d'acord amb el Decret 214/1987, de 9 de juny, sobre declaració d'arbres monumentals, i és per això que formen part del patrimoni cultural català. L'arbre o arbreda considerada com a arbre monumental destaca per una o per diverses característiques de tipus biològic, paisatgístic, històric, cultural o social, i que per això ha estat declarat i catalogat com a arbre monumental.

En el terreny en el qual s'emplaçarà el projecte no hi ha cap arbre monumental. L'arbre monumental més pròxim es correspon al Roure de Perramon (*Quercus pubescens*), de Ribes de Freser, a una distància de 7,83 quilòmetres respecte de l'edificació projectada.

Font: Hipermapa

2.4.2. CONDICIONANTS TERRITORIALS

2.4.2.1. PROTECCIÓ D'INCENDIS

Títol

Llei 5/2003, de 22 d'abril, de mesures de prevenció d'incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana.

Articulat

L'article 3.1 obliga a assegurar l'existència d'una franja de protecció de 25 m d'amplada al voltant de les edificacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana, lliure de

vegetació seca i amb la massa arbòria aclarida. L'actuació projectada disposarà d'aquesta franja de protecció de 25 metres.

2.4.2.2. CARRETERES

Títol

Text refós de la Llei de carreteres. Decret legislatiu 2/2009, de 25 d'agost.

Articulat

L'article 40 estableix que cal deixar una franja de protecció de 25 m a banda i banda de l'aresta exterior de la calçada, dins de la qual no és possible edificar. L'actuació projectada NO es veu afectada per distàncies a carreteres, ja que es troba a una distància superior als 25 m.

2.5. PLANEJAMENT PAISATGÍSTIC I INSTRUMENTS PAISATGÍSTICS

La Llei de Protecció, Gestió i Ordenació del Paisatge de Catalunya, de 8 de juny de 2005, altrament coneguda com a Llei Catalana del Paisatge, té per objectiu dotar als paisatges catalans de la protecció jurídica pertinent, adoptar els principis d'acció establerts pel Conveni Europeu del Paisatge, i consegüentment establir els corresponents instruments per a gestionar-los i millorar-los. Els instruments de protecció, gestió i ordenació del paisatge català són les següents:

- Els **Catàlegs del Paisatge**
- Les **Directrius del Paisatge**
- Les **Cartes del Paisatge**
- Els **Plans del Paisatge**

2.5.1. CATÀLEGS DEL PAISATGE

Els Catàlegs de Paisatge van ser creats per la Llei Catalana del Paisatge com el principal instrument per a la introducció d'objectius paisatgístics en la planificació territorial a Catalunya, així com en les polítiques sectorials. D'aquesta manera els Catàlegs de Paisatge són les eines que permeten conèixer els paisatges, identificar els seus valors, entendre les diferents tipologies de paisatge i analitzar l'evolució del paisatge en funció de les dinàmiques humanes i naturals. És per això que els Catàlegs del Paisatge són la principal eina de la Llei Catalana del Paisatge per a l'ordenació i la gestió del paisatge des del planejament territorial. D'aquesta manera l'àmbit d'aplicació dels Catàlegs de Paisatge es correspon amb el de cadascun dels àmbits d'aplicació dels Plans Territorials Parcials, i aquests són:

- Terres de Lleida
- Camp de Tarragona
- Terres de l'Ebre
- Comarques Gironines

- Alt Pirineu i Anar
- Regió Metropolitana de Barcelona
- Comarques Centrals

L'emplaçament on tindrà lloc el l'actuació prevista serà dins del territori de les Comarques Gironines i, per tant, del Catàleg de paisatge de les Comarques Gironines. Dins del Catàleg de paisatge de les Comarques Gironines hi ha 26 unitats de paisatge, i l'activitat forma part de la unitat de paisatge 4 corresponent a l'Alt Ter.

Font: Hipermapa

Títol

Catàleg del paisatge de les Comarques Gironines

Unitat de paisatge

Nº 4: Alt Ter

Anàlisi del paisatge

La unitat paisatgística de l'Alt Ter té una superfície de 41.887 hectàrees i es troba compresa entre la comarca del Ripollès i la Garrotxa. Es tracta d'un paisatge de muntanya mitjana organitzat en serres i valls paral·leles i orientades d'est a oest. El riu Ter i el Freser són els eixos fluvials que articulen el territori de l'Alt Ter. Predominen en el paisatge les cobertes forestals, formades per boscos caducifolis, pinedes montanes, i les àrees de conreu escasses i localitzades de forma preferent a les terrasses al·luvials dels principals cursos d'aigua. Les colònies industrials a les vores del Ter i del Freser són elements que han caracteritzat el paisatge fluvial de l'Alt Ter durant dècades i Ripoll i Sant Joan de les Abadesses són els nuclis històrics al voltant dels quals s'organitza el territori.

2.5.2. DIRECTRIUS DEL PAISATGE

La Llei del Paisatge estableix les Directrius del Paisatge com les determinacions basades en les directrius de paisatge que defineixen i incorporen normativament els objectius de qualitat paisatgística. Les Directrius del Paisatge defineixen els criteris i accions en els Plans Territorials Parcials (PTP) i els Plans Directors Territorials (PDT). Les directrius es divideixen de la següent forma:

- D'aplicació directa
- D'incorporació obligatòria, perquè hi ha una modificació del planejament urbanístic.
- Recomanacions pel planejament urbanístic o territorial.

A Catalunya hi ha les Directrius del Paisatge de les Comarques Gironines, dins el Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines, aprovat el 14 de setembre de 2010; i les Directrius del Paisatge de les Terres de l'Ebre dins Pla territorial parcial de les Terres de l'Ebre, aprovat el 27 de juliol de 2010. En el cas d'estudi hi són presents les Directrius del Paisatge de les comarques Gironines, les quals marquen com a objectius de qualitat paisatgística, un sistema de construccions rurals tradicionals (masies, coberts, cabanyes, murs de pedra seca, etc.) conservades i valoritzades on es promouran el seu manteniment i la integració de les noves construccions amb volumetries, materials i revestiments propis del lloc, a més a més, de uns paisatges naturals ben conservats, amb qualitat paisatgística, viables ecològicament i que compaginin l'activitat agropecuària, l'extracció de recursos naturals i l'ús turístic i de gaudi. La proposta presentada s'acull a aquestes directrius constructivament i vetllarà pel manteniment de l'entorn que l'envolta, per tal de conservar-lo mantenint els seus valors.

2.5.3. CARTES DEL PAISATGE

Les Cartes del Paisatge són instruments de concertació d'estratègies entre agents d'un territori. L'objectiu d'aquests acords és promoure accions i estratègies per millorar la protecció, gestió i ordenació del paisatge, i així poder-lo valorar. Les cartes poden ser impulsades per la Generalitat de Catalunya, per les administracions locals o per entitats i compten amb el seguiment de l'Observatori del Paisatge, que vetlla perquè siguin coherents amb el Catàleg de Paisatge del seu àmbit territorial. Les Cartes del Paisatge no comprenen tot l'àmbit territorial Català. La zona on s'emplaçarà l'edificació projectada no disposa de cap Carta de Paisatge.

2.5.4. PLANS DEL PAISATGE

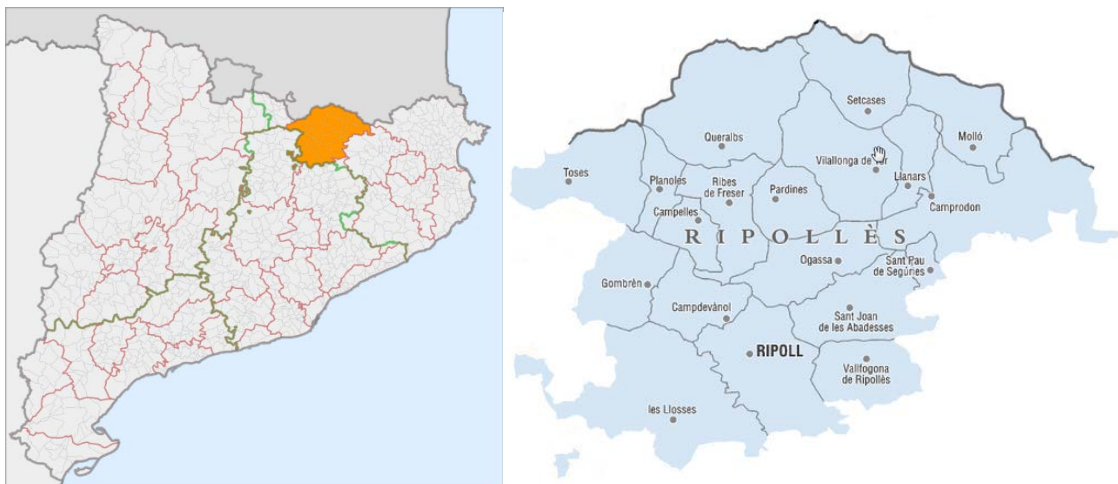
Els Plans del Paisatge són instruments que també serveixen per a protegir, gestionar i ordenar el paisatge. La seva funció específica és donar cohesió a agrupacions municipals mitjançant un Pla de Paisatge per enfortir la valorització i la qualitat dels seus paisatges. Els Plans del Paisatge no engloben tot l'àmbit territorial Català. La zona on s'emplaçarà l'edificació projectada no disposa de cap Pla de Paisatge.

3. PAISATGE A ESCALA TERRITORIAL

3.1. DESCRIPCIÓ

L'actuació objecte del present informe es localitza a la zona meridional de la comarca del Ripollès, al municipi de Ripoll.

Situació del terme municipal de Ripoll (a Catalunya i al Ripollès)

El Ripollès se situa a entre els Pirineus i els Prepirineu de Catalunya. Està envoltat pel Pirineu axial (nord) i per la depressió central (sud). La comarca del Ripollès limita al nord amb el Conflent i el Vallespir (França); a l'est ho fa amb la Garrotxa; al sud amb Osona i a l'oest amb el Berguedà i la Cerdanya. És un territori muntanyenc en què dos cursos fluvials li confereixen personalitat, el Ter i el Freser. Els dinou municipis que conformen el Ripollès, s'agrupen en tres àrees geogràfiques. La Vall de Ribes que està formada per Ribes de Freser, Campelles, Toses, Planols, Queralbs i Pardines. La Vall de Camprodon la integren Camprodon, Sant Pau de Segúries, Setcases, Vilallonga de Ter, Llanars i Molló. Al sud trobem al Baix Ripollès, que engloba Ripoll, Campdevàrol, Sant Joan de les Abadesses, Ogassa, Vallfogona de Ripollès, Gombrèn, i les Lloses.

Aquesta comarca té una extensió de 956,62 km², està formada per 19 municipis i la seva capital és Ripoll. L'any 2022 tenia una població de 25.510 habitants i, deixant de banda la

capital, els municipis de Campdevàrol, Sant Joan de les Abadesses, Camprodon i Ribes de Freser, la resta de municipis tenen menys de 500 habitants amb trets clarament rurals. Una gran majoria de la població es dedica al sector terciari i a la indústria, concretament al sector del metall, maquinària i material elèctric, mentre que només un 3% de la població es dedica al sector primari, del qual un 50% conformen el sector boví.

El terme municipal de Ripoll es troba situat a 691 msnm, té una extensió de 73,71 km² de superfície i l'any 2022 tenia una població de 10.641 habitants. Conegut per ser el bressol de Catalunya, és la ciutat on es va construir el monestir més important del país, fundat pel compte Guifré el Pilós, llegendari creador de les quatre barres de l'escut nacional i fou la seu d'una de les biblioteques més completes de la cristiandat durant segles, que va merèixer l'elogi de Jacint Verdaguer. A més a més del monestir, el nucli històric compta amb un atractiu caràcter medieval, nombrosos edificis d'estil modernista i el Museu Etnogràfic de Ripoll.

El municipi de Ripoll es troba a la confluència dels rius Ter i Freser i pertany a la subcomarca del Baix Ripollès. Al nord limita amb Ogassa i Campdevàrol, a l'est amb Sant Joan de les Abadesses, Vallfogona de Ripollès i Vidrà (Osona), al sud amb Santa Maria de Besora (Osona) i a l'oest amb les Llosses.

El terme és molt muntanyós, amb altituds que arriben als 1.128 m a Puigbò, 1.118 m al Puig del Catllar, 1.011 m al Puig Duran o als 1.057 m del Turó de Sant Bartomeu. Tenint en compte que el territori és tan accidentat, la vida es concentra al voltant dels dos rius principals (el Freser i el Ter), que són els que drenen el terme i on van a parar diversos cursos d'aigua. Tot plegat fa que el territori sigui una zona rica en aigües.

Ripoll es caracteritza per presentar hiverns freds i estius amb temperatures suaus. La temperatura mitjana al mes d'agost és d'uns 20°C. A finals d'agost, té lloc una davallada de les temperatures fins que, a ple hivern, les temperatures mitjanes assoleixen valors d'entre 0 i 5°C. Al mes de març s'inicia un increment de la temperatura fins al juliol, mes en què, juntament amb l'agost, enregistra les temperatures més elevades.

3.2. COMPONENTS

Els components del paisatge de la unitat de l'Alt Ter són els següents:

- L'Alt Ter es caracteritza per un paisatge de muntanya mitjana organitzat en serres i valls paral·leles i orientades d'est a oest.
- El riu Ter i el Freser són els eixos fluvials que articulen el territori.
- Les cobertes forestals formades per boscos caducifolis i pinedes montanes predominen en el paisatge.
- La configuració del relleu i l'abandonament de les activitats agrícoles i ramaderes tradicionals han permès l'extensió de les masses forestals, que en alguns indrets ha

donat lloc a boscos ben constituïts, amb una certa maduresa i amb la presència de formacions d'especial interès paisatgístic i ecològic.

- Destaquen els valors naturals del paisatge, particularment en els espais catalogats pel seu interès natural com la serra Cavallera, la serra de Montgrony i les serres de Milany i Santa Magdalena.
- L'Alt Ter també presenta remarcables valors estètics en el mosaic paisatgístic format per boscos caducifolis, camps de conreu i prats de dall amb canvis cromàtics i de textura al llarg de l'any.
- Igualment, són destacables els valors culturals, històrics i patrimonials del territori amb la presència dels monestirs de Ripoll i Sant Joan de les Abadesses, juntament amb el ric patrimoni de restes arqueològiques de l'època feudal esteses per tot el territori, els valors productius, històrics i simbòlics de les colònies industrials i la xarxa de camins i itineraris que permeten el gaudi del paisatge.

Els components principals del paisatge on es troba l'emplaçament en qüestió, és a dir els elements antròpics i naturals que constitueixen el paisatge, són els següents:

- Paisatge articulat pel riu Freser al sector nord del municipi, es tracta d'una plana que configura el Pla d'Ordina.
- Zona de planes als voltants de Ripoll, als peus del Turó del Calvari (944 m) i el Puig del Catllar (1.112 m).
- Els conreus agrícoles ocupen els terrenys fèrtils de plana i altiplans.
- El clima humit de règim atlàntic dóna lloc a l'estructuració d'un paisatge i una coberta vegetal esplendorosa. Els boscos de caducifolis, representats en la seva major part per les fagedes, s'alternen de manera harmònica amb els prats i les pastures. Al cantó de les fagedes hi apareixen també altres formacions com són les rouredes, les avellanoses o les freixenedes. Les coníferes hi estan representades per les pinedes de pi roig, les quals poden formar boscos mixtos amb el faig. L'alzinar muntanyenc, que s'enfila fins als 900 m en alguns vessants assolellats.
- Les infraestructures tenen gran rellevància al paisatge. En destaca la C-17 que a l'altura de Ripoll continua amb el nom de N-152. Prové de Vic i va en direcció a Ribes de Freser i la Cerdanya. Una variant evita el pas per dintre de Ripoll, la qual cosa ha permès descongestionar la vila del trànsit, que abans havia de circular per carrers força estrets. D'altra banda, la C-26 porta cap a Sant Joan de les Abadesses i Camprodon, i per ella també es pot anar fins a França pel coll d'Ares. També la mateixa C-26, surt de la C-17, i va de Ripoll a Berga per les Llosses. D'altra banda les comunicacions cap a la Garrotxa han millorat substancialment des de l'obertura del túnel de la Vall de Bianya, que evita el penós pas pel coll de Capsacosta. La vila també disposa de bones comunicacions per ferrocarril. La línia Barcelona-Vic-Puigcerdà és la via internacional més curta per accedir a la regió francesa del Migdia-Pirineus (País de Foix), i fins a París.

- La manca de diversificació industrial provoca una important fragilitat de l'economia de la ciutat i de la comarca, ja que la fallida d'una sola empresa en pot fer trontollar la resta.

Vista de l'emplaçament on es construirà l'edificació

Font: Google Earth

El paisatge de l'emplaçament està compost per camps de conreu i espècies arbòries caducifòlies.

Ripoll és un exemple del paisatge característic del sector de l'Alt Ter, on els boscos representen el 80% de la superfície del terme municipal i el conreus un 14%, els matollars, herbassars es troben sobre el 3%. La resta són àrees urbanitzades, infraestructures, rocallam i zones nues.

Pel que fa al relleu, el municipi es troba envoltat de serralades d'alçades al voltant dels 1000-2000 m. Presenta un relleu modelat per una marcada influència fluvial i torrencial. El Puig de Sant Jaume (1.281 m), el Puig del Ram (1.124 m) són alguns dels punts més elevats del municipi.

Pel que fa als aspectes visuals del paisatge on es desenvoluparà l'activitat, aquest és periurbà en interacció directa amb l'escenari rural, ja que a partir de la parcel·la es deixa enrere l'escenari periurbà i el paisatge passa a ser eminentment agrícola caracteritzat per cultius herbacis de secà succeïts amb relleus margosos i franges de vegetació arbustiva, herbàcia i arbòria silvestre que limiten alguns marges de les parcel·les de conreus.

Vista dels vorals de la zona on es desenvoluparà l'activitat

Font: ICC

Als vorals de la parcel·la on es desenvoluparà l'activitat contenen elements antròpics, com els habitatges residencials i els conreus agrícoles. Els camins i les pistes de terra tenen unes finalitats evidents de vertebració territorial entre els diferents elements del medi rural. Visualment, el predomini de les tonalitats marronoses, ocre, grisenques i verdoses, pròpies dels camps, dels relleus i la seva vegetació perifèrica, és dominant.

Vista de l'entorn general on es desenvoluparà l'activitat

Font: ICC

En l'entorn general on se situarà l'activitat el paisatge periurbà és predominant amb dos sectors perfectament diferenciats, l'espai urbà compost per zones residencials i separades per una franja periurbana formada per àrees industrials i residències aïllades del sector agrícola, format per conreus i arbredes. Alhora la carretera N-260 que comunica Ripoll amb Campdevànol que travessa l'espai rural per vertebrar i comunicar els municipis.

En general, aquest paisatge agrari aporta una visió poligonal irregular seguint els límits de les parcel·lacions agrícoles. El cromatisme estacional evidentment és estacional i canviant al llarg de l'any degut especialment a la tipologia dels cultius, la vegetació silvestre i la coloració d'aquests. Així s'intercalen des dels verds propis dels arbres i els cultius herbàcies d'hivern (farratges, lleguminoses i cereals d'hiverns) que en el cas dels cereals d'hivern (blat, ordi i civada) progressivament canvien de color fins a esdevenir grocs a l'estiu. En aquest moment es recol·lectaran i els conreus presentaran les tonalitats marronoses pròpies dels guarets o en cas de sembrar-se cereals d'estiu (blat de moro i sorgo) seguiran una progressió semblant a la dels cereals d'hivern, ja que en les primeres fases presentaran unes coloracions verdoses que a la tardor esdevindran de color daurat. Els arbres caducifolis, en canvi, seguiran un patró comú. Amb una floració primaveral regida per unes tonalitats blanquinoses i rosades que continuarà amb un període primaveral i estival en què les capçades dels arbres seran denses i verdoses, i que seguirà amb un esgrogueïment progressiu de les fulles per acabar amb una defoliació progressiva que començarà a la tardor i serà total a l'hivern. És per això que la imatge de la zona, majoritàriament ocupada per espècies vegetals herbàcies, es caracteritza pels canvis estacionals relacionats amb aquests.

El conjunt de tot aquest entramat rústic, crea un mosaic on la majoria dels components interactuen com a una unitat aconseguint una notable integració dins del context paisatgístic. De l'anàlisi de les relacions entre components se'n pot concloure pel que fa a:

- Unitat: Considerant que es tracta d'un espai de transició entre medi rural i medi urbà, el paisatge actua com a conjunt, ja que no sobresurten unitats amb valors destacats, concrets i que les caracteritzen de manera diferenciada. No obstant això, es pot fer esment als elements que presenten un cromatisme diferent, com és el cas de les zones residencials, les àrees industrials i les carreteres.
- Intensitat: Es troben certs contrastos en el cromatisme dels elements de dissonància mencionats anteriorment. Malgrat això no hi apareixen altres elements contrastants en un marc força ampli de territori.
- Varietat: Entre els components agraris, camps de conreu, explotacions ramaderes, coberts, masies, i camins rurals, es dona una ordenació força harmònica fruit de la lògica d'ús i la seva integració cromàtica. Les disfuncions rellevants són derivades, una vegada més d'usos diferenciats i d'una gamma cromàtica diferent de l'entorn.
- Integritat: El grau de naturalitat és moderat remetent als orígens d'aquest lloc, que va esdevenir un territori agrícola des de ja fa moltes dècades. El paisatge actual del medi rural, però, ha canviat poc al llarg d'aquest últim segle, integrant petites construccions pròpies d'aquesta activitat, però conservant els valors propis del paisatge agroramader que l'ha caracteritzat. Malgrat això els processos urbanitzadors de finals del segle XX i inicis del XXI ha fet que l'espai agrícola que tradicionalment ocupava la zona on actualment s'emplaçarà aquesta activitat no hagi sigut capaç de resistir a una expansió urbanística en detriment a l'entorn rural pròpia de les societats contemporànies. D'aquesta manera la majoria d'àrees urbanes dels entorns tradicionalment eren ocupades per conreus.
- Complexitat: La diversitat visual i paisatgística és notable pel fet que dona una alternança entre cultius herbacis de secà, vegetació silvestre tant arbòria com arbustiva i herbàcia, ambients naturalitzats nus de vegetació (relleus margosos), i medis antròpics (industrials i residencials).

3.3. VALORS

Tant al terme municipal de Ripoll com a la zona on s'emplaça el projecte hi ha una bona qualitat paisatgística, tot i així hi ha infraestructures i activitats que causen impactes importants (C-17 amb pont elevat). La valoració del paisatge existent en termes intrínsecs seria per cadascun dels següents criteris:

- **Productius.** La finca objecte d'estudi tradicionalment està lligada als aprofitaments agrícoles que formen part del paisatge agrícola de la zona.
- **Morfològics:** La meitat nord del municipi pertany a la serralada alpina plegada o encavalcada amb relleus enèrgics per l'estructures i per l'erosió diferencial, mentre que la zona sud, pertany a la serralada alpina de plecs juràsics i amb relleus invertits. Presenta cingles i talussos originats per erosió diferencial. Les zones on es troben les àrees urbanes són depressions, fons de vall i vessants reblertes de dipòsits recents i derrubis. Presenta un relleu modelat per una marcada activitat fluvial i torrencial. Les formacions geològiques singulars que identifiquen la zona són majoritàriament conglomerats, gresos i margues.
- **Estètics:** Com s'ha anat exposant el paisatge on tindrà lloc el projecte destaca per la transició entre medi rural i urbà. Els relleus i els canvis de pendent juguen un paper important en l'estructuració de la parcel·lació agrícola. Això explica la irregularitat de la geometria agrícola. Acaba de conformar aquest valor de conjunt el fons escènic emblemàtic que crea al Sud amb la Serra de Bufadors, al Sud - Est amb el PEIN de la Serra de Milany - Santa Magdalena i Puigsacalm - Bellmunt, al Nord - Est amb la Serra del Boix, al Nord amb la Serra de Vidabona i al Nord - Oest amb el Serrat de l'Auró.
- **Ecològics:** Les zones agrícoles s'utilitzen com a zona d'alimentació i cria. En les basses que hi ha a les zones agrícoles pertanyents a masies, abeuradors o conreus, s'hi poden trobar espècies com el tritó verd (*Triturus marmoratus*), la reineta meridional (*Hyla meridionalis*) i nombroses espècies d'odonats (*Calopteryx splendens*, *C. hemorrhoidalis*, *Platycnemis latipes*, *P. Acutipennis*). Referent als ocells, cal anomenar la presència d'aloses (*Alauda arvensis*), els pinsans (*Fringillia coelebs*). En prats i pastures hi nidifiquen ocells com el cotoliu (*Lullula arborea*), o l'enganyapastors (*Caprimulgus europaeus*). Alguns dels principals mamífers terrestres són el conill (*Oryctaculus cuniculus*), la llebre europea (*Lepus europaeus*), el ratolí mediterrani (*Mus spretus*), el ratolí de bosc (*Apodemus sylvaticus*), el talp comú (*Talpa europaea*) o la mussaranya vulgar (*Crociodura russula*). Al sòl nu hi viuen aus representatives de l'ecosistema com el falcó pelegrí (*Falco peregrinus*), el duc (*Bubo bubo*), i la merla blava (*Monticola solitarius*).

- Simbòlics i identificadors: La identitat territorial d'aquesta zona està lligada especialment al monestir de Santa Maria de Ripoll, ja que va jugar un paper important en la història de Catalunya.
- Socials: Els esdeveniments més destacats a la població són, la Festa Major, La Festa de la Llana i Casament a Pagès, el Carnaval, la Fira de les 40 hores, Mercadal del Comte Guifré i la Fira de Santa Teresa i Fira Catalana de l'Ovella.
- Històrics i culturals: Es troben representats, principalment, per aquells elements, la majoria d'època medieval, que són fites paisatgístiques que doten d'identitat pròpia els paratges on es localitzen. Destaquen els elements arquitectònics d'estil romànic. també cal destacar dos tipologies de construccions de pedra seca que, a part, també tenen valor estètic. Per una banda, les construccions de pedra seca associades al pasturatge, en terrenys amb forts pendents. Sobretot es presenten en forma de barraques de pastors, sovint amb falsa volta, on habitaven els pastors que pujaven els ramats a muntanya per aprofitar les pastures estivals. Per l'altra, les construccions de pedra seca dels contorns urbans de les poblacions, en terrenys amb inclinació forta, i associades a petites feixes d'horta. També cal mencionar que hi ha eixos de comunicació històrics que esdevenen claus alhora de configurar el paisatge i el vincle cultural d'un territori. En aquest sentit, les carreteres N-260 (Olot-Vallfogona de Ripollès-Ripoll), C-26 (Ripoll-Palmerola) i GI-401 (Campdevànol-Gombrèn) segueixen el trajecte de corredors naturals d'arrel històrica, que amb el pas del temps s'han anat adaptant als nous sistemes de transport que havien de transitar-hi, però conserven, en la seva majoria, el traçat original i trajectòries semblants.

3.4. DINÀMIQUES

L'àrea on es desenvoluparà l'activitat hi és present una important dualitat entre medi urbà i rural, en aquest segon la vegetació natural i típica de la zona sols està present als marges i tossals no hàbils per a l'exercici de l'agricultura, ja que la resta es correspon a cultius agrícoles.

El sector es caracteritza per un domini de la vegetació de mitja muntanya humida amb una predominança clara d'elements naturals sobre els elements antròpics. El Ter s'obre camí cap al sud i els afluents des d'est i oest discorren encaixats entre les muntanyes creant espais aprofitats per l'agricultura. La vegetació forestal arbòria i arbustiva cobreix la gran majoria del territori succeint-se amb prats i conreus a les àrees més fèrtils i els relleus nus en els terrenys erms.

El manteniment de les zones de pastures i conreu anirà acompanyat de la recuperació de les formes de producció tradicional, com l'artesania i la comercialització de productes locals,

també esdevindrà estratègic pel manteniment del paisatge actual i clau per a la preservació dels diversos valors paisatgístics. Recentment, les activitats s'han anat adaptant i el turisme rural i el d'estades d'estiu han complementat les activitats tradicionals.

Pel que fa al poblament i a les activitats humanes, s'articula, bàsicament, tot seguint el traçat que marca el Ter. El seu comportament, resta controlat per diferents infraestructures que, des de ben antic, han utilitzat el seu cabal per obtenir energia. En aquest sentit, aquest element no hauria de presentar canvis significatius al llarg del temps.

Les infraestructures viàries estan representades especialment per la carretera C-17 que uneix Ripoll amb Vic, Ripoll i Puigcerdà. Les C-26, N-260 i N-152a. També hi passa el ferrocarril amb el recorregut Barcelona - Ripoll - Puigcerdà amb trens diaris regionals.

Actualment, a causa de la pèrdua de pes del sector agrícola i de l'augment de la importància del sector de serveis i de la construcció, el paisatge de l'Alt Ter es troba sotmès a una intensa transformació dels espais oberts de vocació agrícola, sobretot a les planes fluvials, que cada cop són més escasses. Cal afegir-hi també l'ocupació urbana de les terrasses altes del riu Ter i abandó de les zones de pastura, traduint-se en una pèrdua del mosaic silvo-pastoral i augment de les bosquines i altres formacions arbrades, per tant significa un empobriment des del punt de vista paisatgístic com estètic, productiu i ecològic del paisatge.

3.5. ANÀLISI PAISATGÍSTIC

Debilitats:

- Pel fet de ser un territori agrícola hi ha un evident perill de contaminació per nitrats als sòls de quasi tota la unitat paisatgística.
- Les terres pròximes al riu Ter hi és present el risc d'inundació.
- L'abandó de pastures i l'augment del matollar (landes de falguera, baleguers o bronzedes) i de les bosquines incrementa de manera important el risc d'incendi i suposa una homogeneïtzació del paisatge i per tant una pèrdua de diversitat.
- La fragilitat visual de la unitat paisatgística també és evident. El fet que les principals vies de comunicació travessin linealment gran part d'aquesta unitat provoca que aquest es converteixi en un paisatge d'escenari repetitiu pels conductors.
- Hi ha un baix reconeixement en el planejament urbanístic, dels principals riscos naturals i en especial d'aquells boscos que recobreixen pendents pronunciats, les àrees d'inestabilitat potencial o els boscos de ribera protectors.
- Substitució de l'arquitectura i les formes de construcció tradicional per construccions adossades, poc integrades, en indrets poc adients i sovint amb una arquitectura més pròpia d'altres indrets i climes, banalitzava greument els paisatges urbans i en especial el dels nuclis urbans més petits

Amenaces:

- Els paisatges es veuen amenaçats per la pressió urbanitzadora, que posa en perill els

pocs sòls agrícoles, i que comporta una disminució de la visibilitat de la zona, la desaparició dels pocs espais oberts que resten i una important banalització dels espais periurbans.

- Al llarg de la darrera dècada s'observa un creixent interès per la implantació de zones de producció energètica mitjançant plaques fotovoltaïques en terrenys agrícoles. Convé remarcar que ja n'hi ha diverses algunes d'instal·lades.
- La pressió urbanística a les perifèries dels nuclis urbans s'expandeix en detriment dels límits agrícoles. Convé destacar la difusió d'edificacions il·legals, nascudes durant el període de la *bombolla immobiliària* de la dècada passada, que encara són presents en algunes perifèries urbanes.
- El creixement de les superfícies urbanes i industrials ha tendit a realitzar-se en forma de taca d'oli, tot propiciant creixements residencials de baixa densitat.
- És difícil i complex perfilar l'evolució d'aquest paisatge. Les pressions associades al desenvolupament urbà, el creixement industrial i les infraestructures de mobilitat, lligat amb les transformacions del sòl, fa que sigui els processos espacials de canvi que es duguin a terme siguin imprevisibles.
- El fet que el període vegetatiu és reduït a causa del clima fred, fa que s'hagi de tenir especial cura amb les obres de revegetació per garantir-ne la seva restauració i integració paisatgística

Fortaleses:

- La zona es troba molt ben delimitada topogràficament; això fa que sigui fàcil identificar-ne els límits, delimitar-ne el contorn i establir-hi sectors fisonòmicament homogenis.
- Són molt nombrosos els valors naturals, històrics, culturals i socials del paisatge, molts d'ells ja són emprats com a atractiu turístic per al desenvolupament econòmic del municipi (el patrimoni romànic, el mite del comte Arnau, etc.). Cal saber planificar seguint la lògica de l'espai i promoure més d'una oferta conjunta per tot l'àmbit, amb el paisatge, com un dels eixos principals.
- La ruralitat és present també en l'arquitectura tradicional de la zona. Les àrees agrícoles d'aquesta zona encara conserven un gran nombre d'edificacions tradicionals i d'aquesta zona.
- L'existència d'equipaments vinculats a la pràctica del turisme rural i a les activitats de natura (excursionisme, itineraris BTT, etc.).
- La configuració del relleu i l'abandonament de les activitats tradicionals han permès l'extensió de les masses forestals, que en alguns llocs ha donat lloc a boscos ben constituïts, amb una certa maduresa i amb la presència de formacions d'especial interès paisatgístic i ecològic

Oportunitats:

- La promoció del turisme mitjançant programes com «Terra de Comtes i Abats» i una major coordinació en la promoció dels valors turístics.

- Recuperació de la vegetació arbòria i arbustiva autòctona dels marges de parcel·les, camins i cursos que afavoreixen la qualitat paisatgística.
- Millorar la connectivitat ecològica del territori introduint elements que garanteixin la recuperació d'un cert grau de permeabilitat per tal de garantir el pas de la fauna a través de corredors de vegetació (cursos fluvials, arbredes, tossals, etc.)
- L'evolució i conservació dels escassos valors ecològics depèn de la declaració de figures de protecció eficaces i de l'elaboració de plans de conservació.
- La consolidació de marques de qualitat i distintius d'origen per als productes elaborats al municipi.
- Tots els factors estructurals o externs que poden influir potencialment en el mercat dels productes agraris i en la indústria derivada tindran una enorme incidència en l'evolució del seu paisatge agrícola. D'aquesta manera l'evolució de factors com el preu dels combustibles, les polítiques agràries, el canvi climàtic, les varietats de cultiu i la necessitat de fer més eficients els sistemes de reg seran els principals agents de canvi.
- La possibilitat de rehabilitar antics espais industrials avui obsolets, com per exemple algunes infraestructures relacionades amb les colònies industrials (edificacions, rescloses, etc.) i les fàbriques fora d'ús a l'interior dels nuclis urbans, suposa una oportunitat per a promoure uns creixements urbans més compactats.
- La possibilitat de crear un polígon industrial de caire comarcal concentrat en un únic indret evitaria l'aparició de nous i polígons industrials de manera dispersa per tot territori.

4. PAISATGE DEL LLOC I PROJECTE

4.1. DESCRIPCIÓ DE L'EMPLAÇAMENT I VISIBILITAT

Estructura del lloc

La finca de l'activitat on s'emplaçarà la construcció, està envoltada de camps de conreu sense presències de grans boscos o arbredes a les seves proximitats. Proper circula el riu Freser, d'aquí que sigui normal veure algunes espècies vegetals típiques de bosc de ribera.

Situació de la parcel·la 98 del polígon 1 de Ripoll respecte a l'entorn més pròxim.

Font: ICC

Tenint en compte que la imatge està orientada cap al nord, els límits de la parcel·la on s'ubicarà l'activitat d'educació canina són els següents:

- Al nord, vegetació, el riu el Freser i la carretera N-260.
- A l'est, un camp de conreu de cultiu i la casa de pagès de Ca n'Erol.
- Al sud, via del ferrocarril.
- A l'oest, un camp de conreu existent i vegetació silvestre arbustiva.

Els valors destacables a la parcel·la escollida són ecològics o morfològics i, sobretot, productius:

Els valors morfològics fa referència a la geologia d'aquest lloc. La zona d'emplaçament de la nova construcció es troba en dipòsits d'origen al·luvial, a la Terrassa del Ter i afluents. Formada bàsicament per formacions de grava, sorres i lutites.

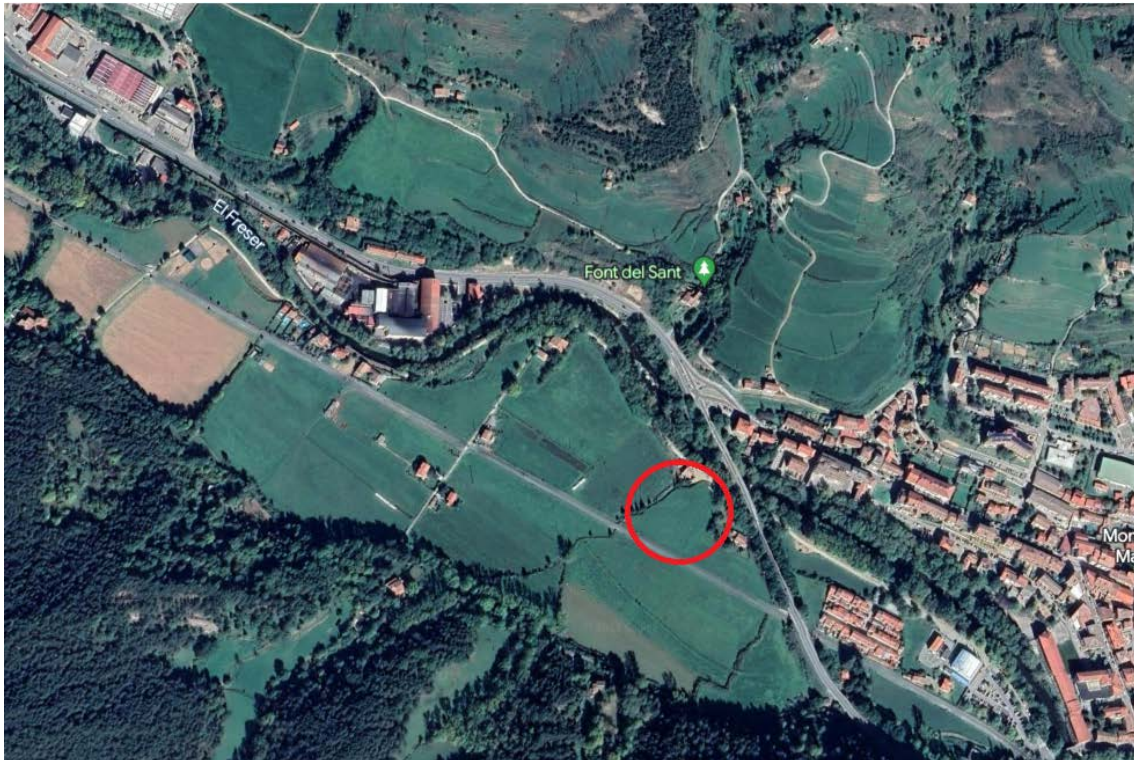
Els **valors productius** corresponen amb tot el conjunt de conreus perifèrics a la parcel·la, la qual a més de ser un paisatge propi de la plana agrícola de Ripoll conté un elevat valor productiu, tant econòmicament com ambientalment, ja que suposa alhora la font d'alimentació i el refugi d'un nombre considerable de rosegadors i aus.

4.2. ANÀLISI DE LA VISIBILITAT DE L'EMPLAÇAMENT

Els factors de visibilitat per la situació i naturalesa de paisatge existent als entorns de la parcel·la, tenen una importància relativa.

L'àmbit d'estudi i entorn immediat té una dominància de caràcter mixt entre espais agrícoles (camps de conreu), espais forestals o silvestres (tossals i arbredes), i espais urbans (nuclis i àrees residencials), a més de la presència d'infraestructures, pistes asfaltades de comunicació entre poblacions, etc.

Font: Google Earth

L'emplaçament, des dels municipi de Ripoll no es veurà perquè quedarà tapat per l'àrea residencial que limita la parcel·la pel sector nord i la vegetació arbòria. Des del sector sud, corresponent a la via del ferrocarril serà visible pels passatgers del tren al passar per davant la parcel·la. Des de la carretera N-260 no serà visible degut a la diferència de cotes.

Fora d'aquesta zona de percepció, la instal·lació no es percebrà des de cap altra zona situada a una distància mitjana, perquè la geomorfologia ondulada del terreny i les barreres visuals vegetals de les arbredes i cultius herbacis impediran la visibilitat des de nombrosos punts perifèrics a l'emplaçament, elevant la visual de l'horitzó fins a zones més elevades i que envolten la zona, situades a molta distància.

D'aquesta manera la percepció serà **BAIXA**, i estarà condicionada per l'atenció concreta en la direcció de percepció de cada individu. Això farà que la percepció estarà condicionada per l'atenció concreta en la direcció d'observació de cada individu, i pel fet de tractar-se d'una

zona amb un trànsit i freqüentació relativament baix i alhora vinculat als usos agrícoles, aquesta percepció serà de molt baixa intensitat i **PRÀCTICAMENT NUL·LA**.

Així doncs, es tracta d'un paisatge rural amb un bon estat de conservació, sense elements d'especial interès més enllà dels descrits anteriorment i sense cap alteració important, per les característiques de la zona (ubicació elements territorials i desnivells del terreny). Per tant, es pot considerar de **BONA QUALITAT**.

4.3. REQUISITS TÈCNICS I FUNCIONALS DEL PROJECTE

Moviment de terres: Moviment de terres per rebaixar el terreny i compactar-lo per fer l'esplanada per poder construir el cobert.

Fonaments: Es realitzaran uns fonaments amb llosa de formigó.

Estructura vertical: La estructura estarà formada per pilars metàl·lics, bigues i biguetes també metàl·liques..

Pavimentació: Es farà a base de formigó de 15 cm de gruix i sobre coixí de grava premsada.

Coberta: Es posarà una coberta de fibrociment de color verd amb aïllament amb carener.

Tancament: Sense paraments verticals, és a dir, oberta a l'exterior i només cobert, i d'una zona tancada que s'utilitzarà coma magatzem per a maquinària de més valor, tanmateix, dins del magatzem es disposarà d'un bany per a us higiènic personal.

4.4. VISIÓ INTEGRAL DEL PROJECTE

4.4.1. ENCAIX DEL PROJECTE EN EL LLOC I VISIÓ GLOBAL DE L'ORDENACIÓ

D'acord amb el planejament territorial i municipal, els valors del paisatge, les característiques de l'activitat i els requisits funcionals d'aquesta, la proposta té com a objectius:

- Garantir el bon funcionament de l'activitat.
- Proporcionar les millors condicions de treball.
- Reforçar i harmonitzar els vincles amb l'entorn per mitjà, sobretot, d'una bona integració paisatgística, ordenació i disseny de les instal·lacions.

Per tal d'aconseguir-ho el projecte preveu:

- ✓ Localitzar la zona on es construirà el cobert aprofitant l'efecte de pantalla que proporcionen tant els elements naturals com els antròpics .
- ✓ Guardar matèries primeres o la maquinària agrícola utilitzada dins el cobert fora de les hores d'activitat.

- ✓ Realitzar un bon manteniment de la parcel·la i dels seus límits per tal de mantenir un bon estat de conservació d'aquest espai, i evitar d'aquesta manera risc d'incendis forestals.
- ✓ Dur a terme un emmagatzematge i control adequat dels residus generats per evitar la mala gestió d'aquests.

4.4.2. ALTERNATIVES D'INTEGRACIÓ

Un instrument fonamental d'integració són els materials i els colors. Per aquesta raó es mantindran els colors verdosos i marrons del paisatge perifèric en els elements que configurin l'emplaçament. Aquest cromatisme s'adapta molt al paisatge rural característic d'aquesta zona. D'aquesta manera serà un conjunt cohesionat i ordenat tant des del punt de vista cromàtic com respecte als materials emprats.

4.4.3. VALORACIÓ GLOBAL DELS CANVIS INDUÏTS DEL PROJECTE

Com a efectes paisatgístics potencialment positius, el projecte permetrà ocupar espai de conreu situat al sector més al sud i allunyat possible de nuclis residencials, mantenint igualment el seu caràcter d'espai productiu, ordenat, i alhora obert.

Els efectes paisatgístics potencialment negatius que podrien provocar una pèrdua de qualitat paisatgística són fonamentalment la presència dels edificis, però no és el cas d'aquest projecte. Alhora també es podria generar un efecte de desordre paisatgístic. Per a evitar-los, el projecte ha escollit criteris de localització i disseny que integrin al màxim l'activitat en el paisatge i que respectin la topografia i el cromatisme del lloc, tal com s'ha anat exposant en els apartats anteriors. Convé destacar que en el cas que l'activitat deixés de funcionar, les actuacions projectades són recuperables en el temps, ja que tant el tancat perimetral i el tancament amb muntants de fusta i cordes de l'aparcament són desmuntables; el paviment es pot enretirar, i els diferents elements es poden treure. D'aquesta manera l'espai recuperaria el seu estat actual.

5. ESTRATÈGIES, CRITERIS I MESURES D'INTEGRACIÓ

5.1. DESCRIPCIÓ DE L'ESTRATÈGIA ADOPTADA

Es pretén construir un cobert agrícola garantint el mínim impacte cromàtic i paisatgístic i que adapti la seva localització a la configuració topogràfica i a l'exposició visual de l'àmbit d'actuació escollint cromatismes similars als de l'entorn.

5.2. CRITERIS I MESURES

Críteris	Mesures
Mantenir el caràcter rural de l'àmbit d'actuació	<ul style="list-style-type: none"> - Realitzar una activitat econòmicament rendible i paisatgísticament compatible
Evitar que es fragmenti o constitueixi una pantalla visual de l'espai obert	<ul style="list-style-type: none"> - Situar el cobert a l'àrea de conreu al límit de la parcel·la, màxim allunyat de zona residencial. - Dissenyar un conjunt permeable limitat sense presència de murs ni parets d'obra altes i que per tant no actuïn com a pantalla visual - Dissenyar una distribució dels elements ordenada amb un tancat configurat de manera regular i homogènia - Escollir colors que no comportin un impacte visual: utilitzar colors similars a l'entorn
Concentrar els elements artificials	<ul style="list-style-type: none"> - Situar el cobert a la mínima distància de zona residencial, que quedi parcialment ocult ja sigui per les barreres naturals i arquitectòniques
Limitar la superfície de sòl ocupada pel conjunt	<ul style="list-style-type: none"> - Ajustar la pavimentació a les dimensions mínimes imprescindibles, per malmetre el mínim de sòl possible.
Minimitzar l'alteració topogràfica	<ul style="list-style-type: none"> - Ajustar el cobert a la geomorfologia existent per tal de minimitzar el moviment de terres.
Disminuir al màxim el grau d'urbanització	<ul style="list-style-type: none"> - Limitar la pavimentació del terreny, per reduir grau d'urbanització.
Minimitzar l'afectació sobre la biodiversitat local	<ul style="list-style-type: none"> - Permetre el pas de la petita fauna terrestre pròpia del lloc. - Es durà a terme una revegetació als talussos generats en el moviment de terres.

6. SÍNTESI I CONCLUSIONS

El projecte respon a la voluntat de dur a terme la construcció d'un cobert agrícola per a emmagatzematge de matèries primeres o maquinària a una zona periurbana del municipi de Ripoll.

La ubicació de l'emplaçament, envoltat de conreus, vegetació silvestre, habitatges i vies de comunicació, minimitzen l'impacte visual derivat de la localització. La simplicitat en el disseny i el cromatisme dels elements, garanteix una relació harmònica amb la gamma cromàtica del lloc corresponent a un entorn rural que no tindrà variacions significatives

respecte al seu estat actual paisatgístic. L'elecció de colors que no destaquen respecte al fons escènic en minimitzen la visibilitat.

El factor geològic **NO ES VEU AFECTAT**, donat que no hi ha afectacions les formes de relleu ja que es troba en un terreny pla, concretament en una parcel·la de cultiu. **TAMPOC** afecta la vegetació i fauna a conseqüència de no realitzar cap actuació sobre la seva localització, ja que no es destrueix cap hàbitat, ni faunístic ni florístic. Mentre que totes les actuacions es duen a terme dins els límits de la parcel·la.

L'activitat **NO ÉS VISIBLE** des de cap nucli urbà. Serà **POC VISIBLE** des de la carretera N-260, però **SÍ QUE HO ÉS** des de camins rurals perifèrics i des de la via de ferrocarril que passa pel costat sud de la parcel·la objecte d'actuació. Els potencials observadors són principalment veïns de la zona, usuaris dels vials i treballadors d'explotacions agrícoles i ramaderes d'activitats veïnes. L'existència dels hàbitats presents i la seva convivència assegura i corrobora que tots i cadascun d'ells poden conviure si es respecta i es manté les mesures correctores plantejades.

Alhora la vegetació i la fauna silvestre existent no disposa de valor ambiental elevat a conseqüència de la **INEXISTÈNCIA** d'espècies rares o endèmiques. Altrament, en el cas que l'activitat deixés de funcionar l'espai recuperaria el seu estat actual, ja que les actuacions projectades són fàcilment desmuntables. L'impacte, per tant, es pot considerar **MOLT BAIX**.

La construcció del cobert agrícola a la parcel·la estudiada del municipi de Ripoll, segons l'estudi previ que s'ha realitzat del medi on es vol desenvolupar l'activitat, segons les alternatives plantejades, segons la valoració que s'ha realitzat dels impactes ambientals, i amb les mesures d'integració paisatgística que s'han establert podem considerar que els impactes produïts sobre el medi i el territori són **COMPATIBLES**.

Torelló a 10 de juliol del 2023

Joan Coromina i Casas
Enginyer Tècnic Agrícola
Nº de col·legiat 2.342

609 72 46 96 · 629 07 35 93
info@nexesconsultoria.com

c. Rocaprevera, 44 bis Bxs
08570 Torelló (Bcn)

www.nexesconsultoria.com